

HUOM! JULKAISUVAPAA AIKAISINTAAN 7.9.2016 klo 16.00

Rehtori Mikko Hupan puhe Åbo Akademin lukuvuoden avajaisissa 7. syyskuuta 2016

Rouva kansleri, arvoisa kaupunginjohtaja, hyvät kutsuvieraat, rehtorit, tieteen harjoittajat, suosijat ja ystävät

Tänään käynnistyy Åbo Akademin 98. lukuvuosi. Toivotan teidät kaikki lämpimästi tervetulleiksi lukuvuoden 2016 avajaisiin. Distinguished guests, dear international colleagues and students, you are cordially welcome to the opening of the academic year 2016.

Yhteistyö on kaiken a ja o

Åbo Akademiassa on viime vuosina tehty mittavia toimintaa vahvistavia uudistuksia. Nykyinen neljästä tiedekunnasta ja yhteisestä hallinnosta rakentuva organisaatiomme on osoittautunut hyvin toimivaksi.

Suomalaiseen korkeakoulu yhteisöön kohdistuu tänä päivänä poikkeuksellisen kovia paineita. Toiminnan taloudelliset epävarmuudet ja valtion esittämät toistuvat säästövaatimukset vaikeuttavat monin tavoin toiminnan suunnittelua. Nyt jos koskaan yliopistojen välinen yhteistyö ja yhteiset toiminnot ovat erityisen tärkeitä. Åbo Akademin läheisimpiä yhteistyökumppaneita ovat tietysti Turun yliopisto ja ammattikorkeakoulu Novia.

Turun yliopiston kanssa olemme suunnitelleet jo pitkälle yhteisiä englanninkielisiä luonnontieteiden maisteriohjelmia. Kiinteistöpuolella meillä on monia yhteisiä hankkeita. Aivan näinä päivinä Åbo Akademin ja Turun yliopiston geotieteiden oppiaineet siirtyvät yhteisiin tiloihin Hämeenkadulle remontoituun Geotaloon (aikaisemmin Chemicum). Suurkiitos Åbo Akademin säätiölle, joka on kunnostuttanut rakennuksen komean julkisivun ja uudistanut sisätilat vastaamaan nykyisiä tarpeita. Novian kanssa olemme kehittäneet uusia hallinnollisia

yhteistyömuotoja, ja syksyn aikana yhteistyötä syvennetään koulutuksen suunnittelulla ja kiinteistöhankeita jatkamalla. Turkulaisilla korkeakouluilla ja Turun kaupungilla on myös useita merkittäviä yhteisiä kehityshankkeita. Tuore esimerkki on Turku Future Technologies, tutkimus-, kehitys- ja innovaatioverkosto, jonka avulla alueen teknologiayritykset voivat hyödyntää korkeakoulujen huippuosaamista. Opiskelijakyselyissä Turku saa hyvät arvostukset viihtyisänä opiskelukaupunkina, jossa kampusalueet ovat kätevästi keskellä kaupunkia ja välimatkat lyhyitä. On kuitenkin tärkeää jatkaa kehitystyötä ja tuoda Turkua esiin vetovoimaisena opiskelupaikkakuntana. Tänään me kilpailemme yhä enemmän lahjakkaiden ulkomaisten opiskelijoiden saamisesta omiin kansainvälisiin ohjelmiimme. Turun korkeakouluilla ja Turun kaupungilla on tässä tärkeä yhteinen tehtävä.

Epävarmat ennusteet

Kesän sää on ollut vaihteleva, sääennustuksiin ei juuri ole ollut luottamista. Aivan yhtä vaikeaa on ollut ennakoita hallituksen linjauksia yliopistojen rahoituksessa. Kilpailukyky sopimuksen tulkinta on yliopistojen kohdalla ollut ristiriitaista. Budjettiriihessä nyt tehdyt päätökset lisäsäästöistä ovat ristiriidassa sen tosiasian suhteen, että yliopistot eivät ole osa julkista sektoria.

Budjettiin ja strategiseen rahoitukseen liittyvä epävarmuus tekee toiminnan suunnittelusta vähintäänkin haastavaa.

Selväksi on kuitenkin käynyt, että valtio sekä opetus- ja kulttuuriministeriö haluavat yhä tiukemmin ohjata yliopistoja strategisen rahoituksen keinoin.

Näen kuitenkin, että lisääntyvä valtionohjaus tuo mukanaan ylimääräistä työtä, moninkertaisia hakukierroksia, yksityiskohtaisia suunnitelmia, kokouksia ja lobbausta. Tämä ei millään tavoin edistä

yliopistojen ydintehtäviä, laadukasta opetusta ja korkeatasoista tutkimusta.

Myönteisiä merkkejä

Uuden lukuvuoden alkaessa meidän on hyvä katsoa eteenpäin ja muistuttaa itseämme oman yliopistomme vahvuuksista. Olemme menestyneet hienosti kahdella ensimmäisellä Suomen Akatemian tutkimusalojen profiloinnin rahoituskierroksella. Olemme onnistuneet saamaan joukkoomme joukon lupaavia tenure track-tutkijoita sekä vierailevia osa-aikaisia professoreita. Toivotamme heidät kaikki lämpimästi tervetulleiksi aloittamaan lukuvuotta kanssamme.

Olemme tänä vuonna menestyneet tutkimusrahoituksen hankkimisessa ja myös erilaisissa innovaatiokilpailuissa. Professori Kim Wikströmin johtama tuotantotalouden laboratorio sai äskettäin voiton kansainvälisessä startup-ideoitten kilpailussa Torinossa. Tekniikan ylioppilas Henrik Öhman oli paikalla esittelemässä liikeidea merikuljetusten logistiikan kehittämiseksi. Kolme Åbo Akademin hanketta on päässyt jatkoon uudessa Tekesin Challenge Finland -kilpailussa. Hankkeet saavat rahoitusta kehittääkseen tutkimussuunnitelman, johon sisältyy täysin uuden tyyppistä yhteistyötä yritysten kanssa. Nämä ovat hyviä esimerkkejä äskettäisistä onnistumisistamme. Tällaisina aikoina, kun ilma on täynnä monenlaisia negatiivisia viestejä on tärkeä huomata ne monet onnistumiset ja hyvät tulokset joita myös koko ajan syntyy.

Åbo Akademi valmistautuu kahden vuoden päässä alkavaan 100-vuotisjuhlaansa. Olemme käynnistäneet juhluvuoden keräyksen, jonka tuotto käytetään koulutukseen ja tutkimukseen. Suurkiitos kaikille jo tähän mennessä keräykseen osallistuneille! Kampanja jatkuu vielä 10 kuukautta, ja jokaista lahjoitettua euroa kohden valtio myöntää jopa kolme euroa lisärahaa. Toivomme, että kaikki Åbo Akademin ystävät ja alumni tarttuvat mahdollisuuteen tukea kohta satavuotiasta

yliopistoamme! Tähän on vielä mahdollisuus illalla järjestettävässä Street-festivaalissa, jonka yhteydessä aion rehtorina haastaa kaikki mukaan kampanjaan – tervetuloa kaikki yhdessä juhlimaan ja tukemaan Åbo Akademiä.

Vahvistamme kasvatustieteiden koulutustamme

Åbo Akademin hallitus päätti äskettäin jatkaa suunnitelmia keskittää lastentarhanopettajakoulu Vaasaan. Päätös on ymmärrettävästi herättänyt paljon keskustelua, päätökseen liittyy monia näkökulmia. Hallituksen päätöksen ensisijaisena tarkoituksena oli vahvistaa Åbo Akademin kasvatustieteellistä koulutusta ja tutkimusta. Koulutuksen keskittäminen Vaasaan vapauttaa resursseja kasvatustieteen tutkimus- ja kehitystyölle. Se luo synergiaetuja yliopistomme muiden opettajankoulutusohjelmien, kuten erityispedagogiikan ja kielikylpyopettajien koulutuksen kanssa. Se myös tarjoaa opiskelijoille suuremmat valinnanmahdollisuudet. Lisäksi luokan-, erityis- ja lastentarhanopettajien koulutusten koordinointi tarjoaa luokanopettajille mahdollisuuden pätevoityä myös lastentarhanopettajiksi. Tämä Åbo Akademin panostus korkeatasoiseen, yhteiseen kasvatustieteiden koulutukseen on käytännössä kaikkien ruotsinkielisten päiväkotien ja koulujen edun mukainen.

Dear international colleagues, researchers, doctoral students and graduate students, I offer you all a warm welcome to Åbo Akademi University.

I hope you will find your stay here fruitful and inspiring for your work, studies as well as for your personal life. We will, on our part, do our best to make it both rewarding and memorable.

Toivotan kaikille opiskelijoille ja työntekijöille sekä Åbo Akademin ystäville menestyksestä ja tuotteliasta syksyä.